Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 9 WARSZAWA, DNIA 27 LUTEGO 1937 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co sobota

O t. zw. „przyroście wartości"

Od pewnego czasu zjawiają się w prasie naszej pomysły opodatkowania przyrostu wartości domów miejskich. Pomysły te nie są nowe. Odgrzewają one przepisy niemieckie o „Wertzuwachssteuer" (wymierzone po inflacji głównie przeciw cudzoziemcom) oraz poronioną ustawę polską dotyczącą Warszawy z 1919 r. i zniesioną w trzy lata później za czasów Ministra Skarbu Michalskiego.

Co rozumieć należy pod nazwą „przyrost wartości"?

Temin „przyrost wartości" rozumiany jest w sensie wzrostu *nominalnej* ceny nieruchomości, t. j. ceny, wyrażonej w tej samej jednostce pieniężnej w ciągu pewnego „określonego okresu. Oznacza to, że jeżeli na początku tego okresu cena wyrażona była np. w markach polskich, w końcu zaś — w złotych teraźniejszych, to należy, dla obliczenia różnicy, cenę w markach zamienić na cenę w złotych, zgodnie z wydanymi w ciągu tego czasu przepisami monetarnymi.

W danym przypadku porównywane są ceny nominalne, nie realne, oparte na sile nabywczej pieniądza. Tymczasem wszakże t. zw. „przyrost wartości" wtedy tylko może być uważany za istotny, gdy jest „realny". Dla obliczenia tej realnej wartości trzebaby w każdym konkretnym przypadku rozporządzać takimi danymi statystycznymi i taką skomplikowaną i uciążliwą techniką rachunkową, że obliczenie to, w zasadzie możliwe, w praktyce jest niewykonalne. Ta *wszakże niemożność ustalenia przyrostu realnego pozbawia podatek od przyrostu istotnego sensu.*

Jest przecież np. rzeczą zupełnie możliwą, że bywa przyrost nominalny nie ma go zas pod względem „realnym", przeciwnie nawet — zamiast przyrostu, jest ubytek.

Jak w konkretnym przypadku ujawnia się przyrost wartości?

Przyrost wartości nominalnej stwierdzić można w następujących przypadkach:

Kiedy porównać można sumy sprzedażne — ostatnią i przedostatnią;

Kiedy suma komornego wzrosła od czasu posiadania nieruchomości przez ostatniego właściciela;

Kiedy wzrost nastąpił jedynie na podstawie szacunku, dokonanego przez urzędowe komisję szacunkowe.

We wszystkich powyższych przypadkach wyłączyć należy kwotę nakładów, poczynionych przez właściciela nieruchomości, gdyż w tym przypadku do przyrostu wartości przyczyniłby się właściciel (jego kapitał i praca) nie zaś okoliczności od niego niezależne.

(dalszy ciąg na str. 2)

Pamięci naszego Naczelnego Redaktora Maksymiliana Polikiera

Redaktor Naczelny naszego wydawnictwa i wskrzesiciel jego MAKSYMILIAN POLIKIER, w dniu 25 lutego rozstał się z tym światem. Przestało bić serce człowieka, który ponad wszystko umiłował swą pracę zawodową i niezmordowanie, nie szczędząc sił ani zdrowia, dźwigał odpowiedzialny ciężar kierownictwa naszego pisma.

Wśród trudu dziennikarskiego i wydawniczego, obok współpracy w szeregu dzienników, jak „Gazeta Polska", „Kurier Warszawski" i „Kurier Poranny" oraz prowadzeniu agend sekretariatu Związku Bankierów w Polsce,—myśl Jego i troska wybiegały nieustannie ku umiłowanej „Gazecie Giełdowej i Losowań".

Po początkowym okresie pracy na polu praktycznej bankowości, przerzucił się Redaktor Polikier, idąc za głosem najgłębszych skłonności i upodobań, do pracy dziennikarskiej i publicystycznej w zakresie spraw gospodarczych i finansowych. Objął wydawnictwo „Gazety Giełdowej i Losowań", współpracował w „Codziennych Wiadomościach Ekonomicznych", „Gazecie Handlowej", następnie—w wielu innych pismach.

O charakterze kryształowym, bezkompromisowo prawym, szedł On i w pracy zawodowej—własną drogą. Pod wielu względami była to praca pionierska W czasie, gdy sprawozdania z naszego rynku pieniężnego były jedynie szeregiem notowań, On pierwszy, wprowadził na wzór europejski, komentarze i oświetlenie podłoża wahań kursowych. On pierwszy począł ogłaszać dokładne tabele wartości kuponów. On pierwszy wydał jedyną u nas książkę, obejmującą szczegółowy i na źródłach autentycznych oparty opis wszystkich istniejących w Polsce emisji papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu. On pierwszy zwrócił uwagę na doniosłą sprawę papierów zastrzeżonych i w ostatnim już roku przed śmiercią wydał dużą księgę, niezwykle dokładną, zawierającą pełny wykaz tych zastrzeżeń,—księgę jedyną u nas w tej dziedzinie.

Pismo nasze poniosło stratę ogromną. Redakcja w całym swym zespole będzie musiała wszystkie siły i energię wytężyć, aby pracy i inicjatywie Zmarłego wedle możności dorównać. Strata jednak pozostanie niepowetowana dla nas, Jego współpracowników, którym był serdecznym i wiernym przyjacielem i doradcą o etyce nieomylnej.

O t. zw. „przyroście wartości"

(dalszy ciąg)

Nie ulega wątpliwości, że obliczenie przyrostu połaczone jest z takimi trudnościami i opiera się na tak kruchych podstawach, zwłaszcza wrazie operowania cenami szacunkowymi, że osiągnięte rezultaty wzbudzać muszą jak najdalej posunięty sceptycyzm.

Widzimy tedy, że nawet ustalenie przyrostu nominalnej wartości posiadać nie może cech wiarogodności.

Jakie bywają przyczyny przyrostu?

Przyczyny, które spowodować mogą wspomniany przyrost są następujące:

ogólny rozwój miast skupiający coraz większą ilość mieszkańców, a więc, i popyt na mieszkania;

wzrost urządzeń miejskich podnoszących również ceny domów;

ogólny wzrost cen;

przeobrażenia walutowe w kraju i deprecjacja pieniądza.

Czy opodatkowanie przyrostu wartości jest uzasadnione?

Żadna z powyższych przyczyn nie może stanowić motywu, któryby opodatkowanie tego przyrostu uzasadniał pod względem gospodarczym, a usprawiedliwiał pod względem skarbowym.

Przyrost wartości jest rzeczywisty wtedy tylko, gdy wyraża się: albo w zwiększeniu dochodów, albo w osiągnięciu większej ceny sprzedażnej, albo w uzyskaniu pożyczki hipotecznej przekraczającej cenę kupna.

Natomiast, przyrost szacunkowy, od tych czynników oderwany, pozostaje w dziedzinie możliwości, prawdopodobieństwa, przypuszczeń, — w dziedzinie abstrakcyjnej, nie konkretnej, pieniężnej, która jednak w kwestii podatku jedynie wchodzić może w rachubę.

Adjacenci.

Powiedzą jednak:

— A adjacenci? Przecież właściciele domów i placów, którzy korzystają z zaprowadzonych urządzeń miejskich—bruków, oświetlenia i kanalizacji — powinni przecież ponosić koszty „uzbrojenia" urbanistycznego. Nic z powyżej przytoczonych wywodów nie usprawiedliwia, aby ci właściciele nie ponosili podatku od „przyrostu wartości", i aby koszty te przerzucić na ogół mieszkańców.

Projekt tego rodzaju, t. zw. podatku od adjacentów, niedawno wpłynął do Rady Miejskiej. Wprawdzie istniejące przepisy budowlane uprawniają gminy do obciążania kosztami „uzbrojenia" właścicieli działek przylegających do ulic, ale nie ma rozporządzenia wykonawczego, które by umożliwiło zarządowi miasta podatek nałożyć i z właścicieli go ściągnąć.

Nie trudno wszakże dostrzec, że podatek ten nie pozostaje w żadnym związku z „przyrostem wartości". Jest bowiem oczywistym, że jeśli by taki podatek uiszczać musiał właściciel nieruchomości czynszowej, to natychmiast przerzuciłby go na lokatorów. Byłby to zatem podatek nie od zwiększonej wartości, lecz od komornego. Jeśli by zaś nieruchomość była domkiem, zamieszkałym przez właściciela, to i w tym przypadku tak samo podatek nie obciążałby urojonej zwiększonej wartości, lecz koszt komornego, wynikającego z kosztów budowy.

Fiskalizm.

Jedynym przeto uzasadnieniem wspomnianego podatku od przyrostu może być tylko fiskalizm.

Finanse miejskie muszą być wzmocnione, muszą uzyskać potrzebne fundusze na przeprowadzenie koniecznych urządzeń i w tym celu zarząd miejski nakłada podatki pod wszelkimi pretekstami i gdzie się da. Jest to zrozumiałe. W tym wypadku „podatek od przyrostu wartości" miałby jedynie sens mniej lub więcej dobrego pretekstu.

L. N.

Stosunki handlowe polsko-szwajcarskie

W związku z wprowadzeniem w życie zawartych w końcu grudnia ub. r. układów gospodarczych polsko-szwajcarskich w dniu 18 b. m. odbyła się zorganizowana przez Biuro Traktatowe w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie specjalna konferencja z udziałem ważniejszych organizacji gospodarczych, zainteresowanych w obrotach ze Szwajcarią.

Na konferencji tej omówiona została sytuacja jaka wytworzyła się na skutek układów. Dr. Battaglia, który z ramienia Rady Traktatowej brał udział w rokowaniach zreferował obecny stan wykonania układów.

W dyskusji reprezentanci organizacji gospodarczych przedstawili sytuację wywozu do Szwajcarii artykułów objętych ich zakresem zainteresowań.

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Warszawskiego Towarzystwa Pożyczkowego na Zastaw Ruchomości S. A.

W dniu 26 lutego r. b. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów Warszawskiego Towarzystwa Pożyczkowego na zastaw Ruchomości S.A. Ze sprawozdania za rok operacyjny 1936 wynika, że bilans zamyka się sumą 17.681.537.28 a rachunek strat i zysków sumą 2.698.111.93, przy czym zysk za rok sprawozdawczy wyniósł 454.495.05. Suma zysku zawiera niewypłacone jeszcze wynagrodzenie dodatkowe za rok 1936 w sumie zł. 90.900,— dla pracowników, Dyrekcji i Rady, przewidziane w budżecie na tenże rok, uchwalonym przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dniu 28 lutego 1936 r.

Zysk podzielono w sposób następujący: 90.900 zł. — dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników, Dyrekcji i Rady, na kapitał zapasowy — 45.600 zł., na dywidendę po zł. 8 — od 20.000 szt. akcyj — 160.000 zł. i na podatek dochodowy za r. 1936 z przeniesieniem pozostałości do rezerwy na pokrycie strat na zastawach spadłych z licytacji resztę, t. zn. 157.995.05 zł.

Walne Zgromadzenie udzieliło władzom Spółki absolutorium. Władze zostały ponownie zatwierdzone w niezmienionym składzie.

Dyrekcję Towarzystwa reprezentują: pp. Tadeusz Koszutski — Naczelny Dyrektor, Wacław Koźniewski — Dyrektor i Tadeusz Ożarowski — Wicedyrektor.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów T-wa Zakładów Chemicznych „STREM" Sp. Akc.

W dniu 27 lutego r. b. odbyło się 29 zrzędu zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Towarzystwa Zakładów Chemicznych „Strem" Sp. Akc. w Warszawie. Zgromadzeniu przewodniczył prezes Rady Nadzorczej p. Prof. Dr. Jerzy Michalski. Bilans, rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie Zarządu za rok 1935/36 zreferował Dyr. Dr. Józef Landau. Bilans zamyka się po stronie czynnej i biernej kwota złotych 14.645.864.63, rachunek zysków i strat wykazuje odpis na amortyzację 656.571.31.

Rada Nadzorcza, sprawdziwszy sprawozdanie, zaproponowała Walnemu Zgromadzeniu zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat, przedłożonych przez Zarząd, co też Walne Zgromadzenie uczyniło, udzielając władzom kierowniczym Spółki absolutorium.

Giełda Pieniężna w Warszawie

22.II — 26.II 1937.

Ruch kursów

Dewizy: Amsterdam 289.20 —289.15—289.45, Berlin 212.36, Bruksela 89 — 89.10 — 88.85, Gdańsk 100.—, Kopenhaga 115.40 — 115.30, Londyn 25.84 — 25.86 — 25.81, Mediolan 27.86, Nowy Jork 5.27¾ — 5.28¼ — 5.27¾, Kabel 5.28 — 5.28½ — 5.28, Oslo 129.80 — 129.90— 129.75, Paryż 24.58 — 24.57, Praga 18.37 — 18.41, Sztokholm 133.25 — 133.30 — 133.10. Zurich 120.65 — 120.45.

Pożyczki państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 65.— — 64.35—64, (serie 83.25), II em. 65.65 — 65.— — 64.75 (serie 85), 4% Prem. Poż. Dolarowa 47.25 — 46.75 — 47.—, 4% Poż. Konsolidacyjna (w odcinkach większych) 51.50 — 51.88 — 51.—, (w odcinkach drobnych) 49.50 — 49.63 — 48.25, 5% Państw. Poż. Konwersyjna 53.75 (100) 52.75, 5% Konwersyjna Poż. Kolejowa 52.25 (drobne) 51.—, 6% Poż. Dolarowa 60.50, 7% Stabilizacyjna 438 — 390 — 361.

Prywatne papiery lokacyjne: 7% list. zast. funt. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego 80. 8% list. zast. funt. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego 91.50 — 91.—, 4% list. zast. Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie VI ser. 41.50, 4½% list. zast. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie V ser. 49.50 — 49.25 — 49.50, 4% list. zast. Tow. Kred. Ziem. w Poznaniu 38.50, 4½% list. zast. Tow. Kred. Ziem. w Poznaniu ser. „K" 46.—. 5% list. zast. Tow. Kred. Miejsk. w Warszawie 58.75, 5% list. zast. Tow. Kred. Miejsk. w Warszawie z 1933 r. 55.— — 54.75 — 54.— (drobne) 55.50 — 55.38, 5% list. zast. m. Częstochowy z 1933 r. 49.50, 4½% list. zast. m. Łodzi 48.75, 5% list. zast. m. Łodzi z 1933 r. 50 — 50.25 —50, 5% list. zast. m. Piotrkowa z 1933 r. 48.50 — 47.50, 5% list. zast. m. Radomia z 1933 r. 40.25, 5% list. zast. m. Siedlec z 1933 r. 29.— — 29.50.

Akcje: Bank Polski 101 — 100. Częstocice 28, Cukier 28.— — 29.25 — 28.—, Węgiel 18.50 — 21.50 — 19.75. Lilpop 13.— — 12.85 — 13.75 — 12.75, Modrzejów 7.— — 7.15 — 6.90, Norblin 56.25 — 61.— — 60.—, Ostrowiec 28.25 — 30.—, Starachowice 32.— — 34.50 — 32.50, Haberbusch 35.50 — 36.50.

Kursy nieurzędowe z końca okresu: 8% Poż. z 1925 r. (Dillon) 50.50.

Z BANKU POLSKIEGO

Bilans za II dekadę lutego 1937

W drugiej dekadzie lutego zapas złota powiększył się o 0,6 mln. zł do 399.2 mln. zł, a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0,7 mln. zł do 34,3 mln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 34,3 mln. zł do 660.5 mln. zł, przy czym portfel wekslowy obniżył się o 6,2 mln. zł do 587.0 mln. zł, a portfel zdyskontowanych biletów skarbowych spadł o 29.4 mln. zł do 11,6 mln. zł, natomiast stan pożyczek zabezpieczonych zastawami wzrósł o 1.2 mln. zł do 61,9 mln. zł

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1.3 mln. zł do 47.5 mln. zł.

Pozycja „inne aktywa" wzrosła o 8,4 mln. zł do 186.7 mln. zł, pozycja zaś „inne pasywa" uległa spadkowi o 8.1 mln. zł do 256.0 mln. zł

Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 11.4 mln. zł do 265,8 mln. zł

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — zmniejszył się o 29.2 mln. zł do 951.4 mln. zł

Pokrycie złotem wynosi 35.74 procent.

Stopa dyskontowa 5 proc., stopa od pożyczek zastawowych 6 proc.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

Wyszedł Nr. 4 dwutygodnika *„Oszczędność"* z dn. 20 b. m. i zawiera treść następującą: *B. O.* — Próba obliczenia kapitalizacji w Polsce. *St. Kopczyński* — Jak oszczędzała ludność miejska w 1936 r. *Zofia Kaiserowa* — Propaganda oszczędności na łamach prasy. Kronika ustawodawcza i sądowa: ważniejsze ustawy i rozporządzenia. Kronika krajowa. Wiadomości zagraniczne. Nadesłane. Bilanse.

Wyszedł z druku Nr. 33 dwutygodnika *„Polityka Gospodarcza"* z dn. 15 b. m., zawiera treść: „Nożyce" polityczno-gospodarcze, a pozatem: Gabriel Czechowicz o etatyźmie — Jan Stecki o rolnictwie — Brunon Sikorski o inwestycjach — Parcelacja budżetu — Polityka Funduszu Pracy — Podstawowy problemat Polski C — Ameryka znów daje kredyty — Produkcja miedzi bez restrykcji — Konjunktura poprzez niepokój — O równowagę walut i cen — Demoralizacja wyższej biurokracji.

Odpowiedzi Redakcji

WP. Józef Elblinger w miejscu. Nie wylosowane i nic nie wygrały.

Sprawa uregulowania obsługi polskich pożyczek zagranicznych

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że po kilkumiesięcznych żmudnych rokowaniach polskiej delegacji w Stanach Zjednoczonych w sprawie przejściowego uregulowania obsługi polskich zagranicznych pożyczek emisyjnych dolarowych zostały ogłoszone w prasie amerykańskiej warunki wspomnianej obsługi zaofiarowane posiadaczom. Warunki te odnoszą się do wszystkich posiadaczy polskich dolarowych pożyczek zagranicznych, emitowanych na rynku amerykańskim, jak również do transz europejskich 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej i są następujące:

W stosunku do posiadaczy zagranicznych Rząd polski, względnie samorządy i inni dłużnicy z tytułu emisyjnych pożyczek dolarowych płacić będą dwa, względnie trzy półroczne kolejne kupony, t. j. kupony płatne w ciągu najbliższego półtora roku bądź: a) gotówką w drodze transferu za granicę 35 proc. wartości nominalnej odnośnego kuponu, za zwrotem przez posiadacza pełnego kuponu, a zatem zwalniając się w ten sposób definitywnie z zobowiązania za dany kupon. b) na życzenie posiadacza na całą nominalną wartość kuponu wydawane będą nowe zobowiązania 3 pr., płatne po 20 latach, opiewające na waluty wymienione w obligacjach, od których to nowych obligacyj odsetki będą transferowane.

Zaofiarowanie wypłaty 35 procent wartości kuponu odnosi się bezwarunkowo do dwóch kolejnych kuponów oraz ewentualnie do trzeciego kuponu, zaś alternatywa zapłaty kuponów nowymi 3 pr. obligacjami odnosi się definitywnie do trzech kuponów.

Dla posiadaczy zagranicznych, którzy nie skorzystają ani z zaofiarowanej wypłaty kuponów gotówką, ani z przyjęcia nowych obligacyj, zarezerwowane będą złote zablokowane w Banku Polskim, stanowiące równowartość wartości nominalnej kuponów, jednakże bez możności ich transferu.

W stosunku do krajowych posiadaczy polskich dolarowych pożyczek zagranicznych emitowanych na rynku amerykańskim postępowanie będzie analogiczne jak do posiadaczy zagranicznych, gdyż podstawowym warunkiem układu, wysuniętym przez przedstawicieli wierzycieli zagranicznych było jednakowe traktowanie wszystkich posiadaczy obligacyj. Ponieważ jednak wypłata w walucie obcej w obrębie Polski w myśl dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. nr. 32, poz. 249) nastąpić nie może, posiadacze polscy otrzymywać będą w ciągu wspomnianego okresu półtora roku (trzy kupony) bądź:

a) w złotych gotówką 35 procent wartości nominalnej kuponu według kursu odnośnej waluty kuponu,

b) nowe 3 proc. złotowe obligacje 20-letnie na pełną wartość nominalną przedstawionego kuponu.

Dla 7 procentowej pożyczki stabilizacyjnej transzy dolarowej wypłata kuponu odbywać się będzie w ustalonym stosunku 35 proc., względnie w nowych obligacjach 3-procentowych według kursu tej z walut, na które opiewa pożyczka, która będzie najmniej zdeprecjonowana w dniu wypłaty kuponu (obecnie według kursu guldena holenderskiego).

4-procentowa pożyczka dolarowa seria trzecia jako pożyczka wewnętrzna powyższym zarządzeniem nie jest objęta i kupony od tej pożyczki, jak i wygrane będą opłacane w złotych w dotychczasowej wysokości.

Ponieważ w zakresie polskich zagranicznych pożyczek dolarowych posiadanych przez osoby w kraju wytworzył się taki stan, że posiadacze zależą teraz, jak też zależeć będą w przyszłości od układów zawieranych z grupami wierzycieli zagranicznych, którzy biorą i brać będą w negocjacjach pod uwagę przede wszystkim możliwości transferowe Polski, oraz stosunki pieniężne, panujące na odnośnych rynkach zagranicznych, Rząd jest zdania, że korzystniejszą rzeczą byłby bezpośredni stosunek między posiadaczami polskich zagranicznych papierów dolarowych, a skarbem Państwa. To też Rząd nosi się z zamiarem uzyskania w drodze ustawodawczej upoważnienia do zaofiarowania krajowym posiadaczom obligacyj dolarowych dobrowolnej wymiany ich na nowe obligacje w złotych.

Komunikat delegacji polskiej

NOWY JORK, 24. 2. — Polska delegacja w Nowym Jorku, której przewodniczy prof. A. Krzyżanowski, ogłosiła w prasie amerykańskiej następujący komunikat:

„Minister Skarbu Państwa Polskiego, zawieszając transfer obsługi długów zagranicznych z końcem czerwca 1936 r., postanowił unikać jednostronnego naruszenia praw wierzycieli. W tym celu wydelegował komisję, która przeprowadziła w czerwcu 1936 roku oraz obecnie rozmowy z prezydium komitetu ochrony tutejszych posiadaczy bonów zagranicznych i z agentami fiskalnymi płatniczymi pożyczek polskich, emitowanych w New York'u.

Delegaci wyjaśnili, że Rząd, zaciągając długi zagraniczne, przewidywał korzystne kształtowanie się bilansu płatniczego Polski, umożliwiające uzyskanie ilości dewiz, wystarczającej na spłaty tych zobowiązań. Nadzieje te zawiodły. Państwa zagraniczne, nie wyłączając wierzycielskich, ograniczyły kontyngentami oraz innymi zarządzeniami protekcyjnymi wywóz towarów z Polski, skutkiem czego nadwyżki naszego bilansu handlowego wydatnie zmniejszyły się w ostatnich latach. Równocześnie nastąpiło wycofanie kapitałów z Polski oraz radykalne zmniejszenie dopływu nowych kapitałów, wobec czego bilans tych obrotów stał się biernym na stosunkowo znaczne kwoty. Spadły także wpływy w dewizach, pochodzące z przesyłek pieniężnych, przekazywanych przez emigrantów polskich do ojczyzny, na skutek skontyngentowania licznych imigrantów, zarządzonego przez wiele krajów, zaraz po ukończeniu wielkiej wojny. Niepomyślne kształtowanie się bilansu płatniczego wyraziło się stałym spadkiem zapasu złota i dewiz w Banku Polskim, począwszy od końca roku 1928, który obniżył się mniej więcej do 70 milionów dolarów w kwietniu 1936 roku, stanowiąc zaledwie dwa dolary na głowę mieszkańca. Ta, z pewnością minimalna stosunkowo kwota, jest rezerwą umożliwiającą zakup surowców przemysłowych, nie wytwarzanych w Polsce, — np. bawełny, zakupywanej w U. S. A., — niezbędnych dla zaopatrzenia mieszkańców i zapobieżenia wzrostowi bezrobocia. Konieczność nieuszczuplania tej rezerwy zmusiła Rząd do oświadczenia w New-York'u z końcem czerwca 1936 roku, że Rząd spłaca nadal swe zobowiązania zagraniczne złotymi zablokowanymi, że zawiesza transfer oraz że możliwie jak najrychlej przystąpi do rokowań z wierzycielami w sprawie upłynnienia złotych zablokowanych.

Inne państwa dłużnicze ograniczyły obsługę swych zobowiązań zagranicznych już wtedy, gdy ich zapasy złota i dewiz były stosunkowo większe niż zapasy złota i dewiz w Banku Polskim w chwili zawieszenia transferu. Rząd polski zwlekał z tą decyzją do ostatniej chwili, ponieważ usilnym jego dążeniem było zadośćuczynienie swym zobowiązaniom wobec wierzycieli, możliwie jak najskrupulatniej. Właśnie dlatego obecnie podejmuje obsługę swych zobowiązań zagranicznych. Z końcem 1936 r. nastąpiła lekka zwyżka zapasów złota i dewiz w Banku Polskim, wobec czego Rząd oświadczył gotowość wykupu kuponów albo świadczeniem gotówkowym w dolarach w wysokości 35 procent wartości kuponów w zamian za zwrot całego kuponu, albo nowymi 3-procentowymi zobowiązaniami Państwa Polskiego, umarzalnymi po 20 latach, opiewającymi na całą wartość kuponów. Rząd polski pozostawia wierzycielom wybór jednej z tych dwóch ewentualności. Oferta Rządu dotyczy dwóch bieżących kuponów, oraz warunkowego trzeciego, jest więc tymczasowym załatwieniem problemu. Rząd polski usilnie dążyć będzie do zawarcia w swoim czasie definitywnej umowy na warunkach możliwie najkorzystniejszych dla wierzycieli." (PAT.)

Z Giełdy Pieniężnej w Warszawie

Zgodnie z uchwałą Komisji Nadzoru nad Cedułą z dnia 25 b. m., powziętą w związku z komunikatem Ministerstwa Skarbu z dnia 25 b. m. w sprawie obsługi polskich pożyczek dolarowych, Prezydium Giełdy Pieniężnej w Warszawie zawiadamia, że poczynając od dnia 25 lutego 1937 r., kupony od:

1. 6 proc. Pożyczki Dolarowej 1919/20 roku;

2. 7 proc. Pożyczki Stabilizacyjnej z 1927 r.;

3. 8 proc. listów zast. dolarowych Tow. Kredyt. Ziemskiego w Warszawie ser. 1924, poręczonych przez Skarb Państwa — obliczane będą w stosunku 35 procent od wartości.

Wartość kuponu bieżącego od wymienionych powyżej papierów procentowych dolarowych, obliczane w złotych polskich w stosunku 35 procent ich wartości, będzie zamieszczana codziennie w cedule urzędowej.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Warszawie

podaje do wiadomości,

że w myśl §§ 22 i 25 statutu Towarzystwa oraz uchwały Komitetu Nadzorczego z dnia 23 lutego 1937 r. Zwyczajne Zebranie Pełnomocników Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Warszawie odbędzie się w dniu 6 kwietnia 1937 r., o godzinie 18, w gmachu Towarzystwa przy ulicy Czackiego Nr. 23.

Porządek dzienny Zebrania obejmuje:

1) **Zagajenie.**
2) **Ukonstytuowanie Prezydjum Zebrania.**
3) **Sprawozdanie Władz Towarzystwa za 1936 r.**
4) **Preliminarz dochodów i wydatków administracyjnych Towarzystwa na rok 1937.**
5) **Wybory uzupełniające do Komitetu Nadzorczego w myśl § 28, ust. 1 i 3 statutu.**
6) **Wnioski.**

Zgodnie z § 25 statutu Towarzystwa, Zebranie odbędzie się bez względu na ilość przybyłych Pełnomocników.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie

PODAJE DO WIADOMOŚCI,

ŻE PRZYJMUJE DO PRZEDTERMINOWEJ REALIZACJI KUPONY OD LISTÓW ZASTAWNYCH ZŁOTOWYCH TOWARZYSTWA — 4½% SERII 5-ej i 4% SERII 6-ej, PŁATNE 22-go CZERWCA 1937ROKU, ZA POBRANIEM DYSKONTA W WYSOKOŚCI 6 PROCENT W STOSUNKU ROCZNYM.

Kursy orientacyjne z dnia 26 lutego 1937 r., notowane na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie

(Kurs pierwszy oznacza „sprzedaż", drugi „kupno".

Dewizy.

Berlin	212.78 — 211.94
Budapeszt	— — —
Bukareszt	— — —
Gdańsk	100.20 — 99.80
Helsingfors	11.44 — 11.38
Mediolan	— — —
Montreal	5.28¾— 5.26¼
Nowy Jork	— — —
Praga	— — —
Sofia	— — —
Tallin	— — —
Wiedeń	99.20 — 98.80

Banknoty:

Belgi belgijskie	89.03 — 88.60
Dinary jugosłow.	— — —
Dolary Stan Zjedn.	5.28 — 5.25½
Dolary kanadyjskie	5.27½— 5.25
Floreny holenderskie	290.15 —288.45
Franki francuskie	24.64 — 24.50
Franki szwajcarskie	120.75 — 119.95
Funty angielskie	25.88 — 25.72
Funty tureckie	— — —
Guldeny gdańskie	100.20 — 99.80
Korony czechosłow.	16.60 — 16.10
Korony duńskie	115.59 —114.75
Korony estońskie	— — —
Korony norweskie	130.08 —129.10
Korony szwedzkie	133.43 —132.45
Leje rumuńskie	— — —
Lewy bułgarskie	— — —
Liry włoskie	24.— — 23.50
Łaty łotewskie	— — —
Marki fińskie	11.44 — 10.40
Marki niemieckie	124.— —120.—
Pengö węgierskie	— — —
Szylingi austriackie	95.— — 93.50

Pożyczki państwowe:

3% Prem. Poż. Inwestyc. I em. (ser.)	84.— — 83.—
5% Konwers. Poż. Kolejowa	52.25 — 51.75
6% Poż. Dolarowa	50.— — 45.—

Listy zastawne towarzystw kredytowych:

7% Tow. Kredyt. Przemysłu Polskiego	— — —
8% Tow. Kredyt. Przemysłu Polskiego	— — —
4% Ziemskie w Warszawie s. VI	— — —
6% Ziemskie w Warszawie z 1920 r.	— — —
8% Ziem. w Warszawie gwarantowane dol.	— — —
4% Pozn. Ziem. Kredyt.	— — —
4½% Pozn. Ziem. Kredyt. ser. „L"	46.50 — 45.75
4½% Pozn. Ziem. Kredyt. ser. „K"	46.50 — 45.75
4½% m. Warszawy	54.— — 53.—
5% m. Warszawy	59.— — 58.—
5% m. Częstochowy	49.50 — 49.—
5% m. Częstochowy 1933 r.	49.50 — 48.50
5% m. Kalisza	46.50 — 45.50
5% m. Kalisza 1933 r.	45.50 — 44.50
5% m. Kielc 1933 r.	44.50 — 43.50
5% m. Lublina	45.50 — 44.50
5% m. Lublina 1933 r.	45.— — 44.—
4½% m. Łodzi	49.— — 48.—
5% m. Łodzi	53.25 — 52.75
5% m. Łodzi 1933 r.	— — —
5% m. Piotrkowa	48.50 — 48.—
5% m .Piotrkowa 1933 r.	— — —
5% m. Płocka	51.— — 50.—
5% m. Radomia	41.— — 40.50
5% m. Radomia 1933 r.	40.— — 39.50
5% m. Siedlec	30.— — 29.50
5% m. Siedlec 1933 r.	29.75 — 29.25

Obligacje komunalne:

I 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	— — —
II 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	70.— — 67.—
III 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	70.— — 67.—
V 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	48.— — 46.—
VII 5½% Poż. Konwers. m. Warszawy	55.— — 53.—
VI 6% Poż. Konwers. m. Warszawy	64.— — 63.—
VIII i IX 6% Poż. Konwers. m. Warszawy	58.75 — 57.75
8% Poż. Szkolna z 1925 r. S. I. — IV	— — —
5% oblig. konwers. Pol. Banku Komun. II em.	75.— — 74.—
5% oblig. konwers. Pol. Banku Komun. III em.	84.— — 83.—
5% oblig. konwers. Pol. Banku Komun. IV em.	84.— — 83.—
5% Obligacje Sp. Akc. Zakł. Ostrowieckich	— — —

Kursy tranzakcyjne w lutym 1937 roku, notowane na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie

Pierwsza cyfra oznacza kurs najniższy, druga — najwyższy.

Dewizy.

Amsterdam	288.— —289.70
Berlin	212.36
Bruksela	88.85 — 89.20
Gdańsk	100
Helsingfors	11.43 — 11.44
Kopenhaga	115.30 —115.60
Londyn	25.81 — 25.90
Mediolan	27.86 — 27.88
Nowy Jork zwykły	5.27¾— 5.28½
Nowy Jork telegraficzny	5.28 — 5.28¾
Oslo	129.75 —130.10
Paryż	24.57 — 24.65
Praga	18.37 — 18.42
Sztokholm	133.10 —133.55
Zurich	120.45 —121.—

Papiery państwowe.

3%	Prem. Poż. Inwestycyjna I-em.	64.— — 65.25
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna I-em. (ser.)	82.— — 84.—
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna II-em.	64.70 — 65.75
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna II-em. (serie)	83.25 — 86.—
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka)	46.75 — 48.25
4%	Poż. Konsolidacyjna grubsze	51.— — 52.25
4%	Poż. Konsolidacyjna drobne	48.25 — 50.50
5%	Poż. Konwersyjna	52.50 — 54.50
5%	Konwersyjna Pożyczka Kolejowa	51.50 — 51.75
6%	Poż. Dolarowa	60.50 — 63.50
7%	Poż. Stabilizacyjna (po dol. 1000)	361.— —450.—
7%	Poż. Stabilizacyjna (po dol. 500)	— — —
7%	Poż. Stabilizacyjna (po dol. 100)	— — —
7%	L. Z. Państw. Banku Rolnego	83.25
8%	L. Z. Państw. Banku Rolnego	94
5½%	L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K.	81
7%	L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K.	83.25
8%	L. Z. i Oblig. B. G. K.	94
8%	Oblig. Budowl. B. G. K.	93

Prywatne papiery lokacyjne:

7%	L. Z. funtowe Tow. Kred. Przem. Pol.	80.—
8%	L. Z. funtowe Tow. Kred. Przem. Pol.	91.— — 91.50
4%	L. Z. Ziemskie — VI S.	41.50
4½%	L. Z. Ziemskie V S.	49.— — 49.75
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kred.	38.50
4½%	L. Z. Poznań. Ziemstwa Kred. seria L.	45.50 — 46.—
4½%	L. Z. Poznań. Ziemstwa Kred. seria K.	45.50 — 46.—
4½%	L. Z. m. Warszawy	53.— — 54.50
5%	L. Z. m. Warszawy	56.50 — 58.75
5%	L. Z .m. Warszawy z 1933 r.	54.25 — 56.—
5%	L. Z. m. Częstochowy	49.25 — 49.75
5%	L. Z. m. Kalisza z 1933 r.	— — —
5%	L. Z. m. Kielc z 1933 r.	43.50
5%	L. Z. m. Lublina z 1933 r.	— — —
4½%	L. Z. m. Łodzi	48.75
5%	L. Z. m. Łodzi	— — —
5%	L. Z. m. Łodzi z 1933 r.	49.50 — 51.—
5%	L. Z. m. Piortkowa z 1933 r.	47.50 — 48.50
5%	L. Z. m. Radomia z 1933 r.	40.— — 40.25
5%	L. Z. m. Siedlec z 1933 r.	29.— — 29.63
6%	Obligacje m. st. Warszawy VI poż.	62.50
6%	Obligacje m. st. Warszawy VIII i IX poż.	57.— — 59.—
5½%	Obligacje m. st. Warszawy VII poż.	54.— — 54.50
5%	Obligacje Pol. Banku Komunal. II-em.	— — —
5%	Oblig. Pol. Banku Komunal. III—IV em.	— — —

Akcje.

Bank Handlowy	— — —
Bank Polski	100 (bez kup.) 111.—
Siła i Światło	— — —
Częstocice	28.—
Warsz. Tow. Fabr. Cukru	26.50 — 29.25
Warsz. Tow. Kop. Węgla	17.— — 21.50
Granat	— — —
Lilpop	12.75 — 13.75
Modrzejów	6.75 — 7.15
Norblin	55.— — 61.—
Ostrowiec	27.— — 30.—
Starachowice	31.50 — 34.50
Haberbusch	35.50 — 37.—
Mirków	— — —

Z Giełdy Pieniężnej w Warszawie

Z dniem 22 lutego 1937 r. do obrotów i notowań giełdowych zostały dopuszczone nowe akcje 120-złotowe *Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu, Sp. Akc.*, wydane w zamian za dotychczasowe akcje 30-złotowe.

Wymianę każdych czterech akcyj 30-złotowych na jedną akcję 120-złotową z kuponem bieżącym za 1936 r. uskutecznia biuro Zarządu Spółki. Wilcza 9-a.

Akcje 30-złotowe zostały z dniem 22 lutego r. b. wycofane z obrotów i notowań giełdowych.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł. 25 wart. nom.

Zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego.

w dniu 25 lutego 1937 roku oznaczone Nr.Nr.:

17384 20775 24594 27548 31241 33560 34400,

we wszystkich 10-ciu seriach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25 złotowy.

Wykaz numerów Bonów Funduszu Inwestycyjnego wylosowanych w miesiącu lutym 1937 roku

Nr.Nr.: **67 318 620 5564 9157 9311 10072 10073 10517 17003 17384 17606 18900 20459 20775 24594 25162 27548 29513 29711 31031 31241 33560 34400 34836 36004 38448 39202**

Zastrzeżone papiery

Urząd Długów Państwa

podaje do wiadomości, że wpłynęły do Urzędu wnioski o unieważnienie.

Oblig. 6% Poż. Narodowej.

Po zł. 100. Nr.Nr. 2114075 — 77 2221888 — 89 2361758—59 2379464 — 5 2674574 — 77 2944706 — 08.

Po zł. 50. Nr.Nr. 123260—61 135176 139375 340527 442806 1060140 1519645 — 46 1519658 1510660 1519711 —714 1519722 — 25 1519819 — 21 1520254—57 1903085 — 091.

(Monit. Pol. Nr. 45 z dn. 25.II. 1937 r.).

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub realizacją:

3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em.

Ser. 3005 Nr. 3 Ser. 4353 Nr. 22 — 25.

4% Prem. Poż. Dolarowej

Nr. 1328446.

5% Państw. Poż. Konwersyjnej.

Po zł. 100. Nr.Nr. 54569—70 54572 — 6 54777 — 800.

—**Na zł. 50.** Nr. 223843.

6% Poż. Narodowej.

Po zł. 50. Nr.Nr. 398509—511.

Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenie dotyczące:

4% Prem. Poż. Dolarowej. — Nr. 304555 z tym, że obligacje ta pozostaje do dyspozycji Urzędu Śledczego do sprawy Nr. 394/37 we Lwowie.

Urząd Śledczy **prostuje** zastrzeżenie, dotyczące

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej I em.

zamiast ser. 503 winno być ser. **3503 Nr. 15.**

(Urząd Śedczy Nr. V 362/37 z dn. 24.II 1937 r.).

TERMINARZ AKCJONARJUSZA

ZEBRANIA

4 marca:

Towarzystwo Akcyjne Cukrowni Młodzieszyn Fabryczny — o godz. 13 w lokalu biura Komisji Likwidacyjnej w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście 7, m. 60.

Międzynarodowy Bank Handlowy, Sp. Akc. w Katowicach — o godz. 17-ej w lokalu Banku w Katowicach przy ulicy Mariackiej 2.

5 marca.

Sp. Akc. „Pollux". Fabr. Żarówek we Lwowie — o godz. 17-ej w lokalu fabryki we Lwowie, przy ul. Lwowskich Dzieci 56.

6 marca

Polskie Towarzystwo Handlowe Sp. Akc. w Krakowie Sp. Akc. ogodz. 12-ej w biurach Towarzystwa w Krakowie przy ul. Sławkowskiej 3.

8 marca:

Sp. Akc. „Jurata" Uzdrowisko na Półwyspie Helu — o godzinie 18 w lokalu Hotelu Europejskiego przy ulicy Krakowskie Przedmieście 13 w Warszawie.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Ś-to Krzyska Nr. 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka, Spółka Komandytowa", tel. 506-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: rocznie zł. 20.—, półrocznie zł. 10.—, kwartalnie zł. 5.—, miesięcznie zł. 1,80. Zagranicą rocznie zł. 26.—. Numer pojedyńczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń:** strona zł. 800.—; ½ strony zł. 450.—; ¼ strony zł. 250.—; ⅛ strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.—. Drobne ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor i Wydawca H. Polikier Zakł. Graf. „Spółdzielnia Pracy" Krak. Przedmieście 66